

misforstaaet skal jeg straks bemærke, at jeg paaskønner den saakaldte Aalegaardskommissions Arbejde, der blev nedsat af Rigsdagen den 21de Oktober 1897. Jeg tror, at det Arbejde, de der have lagt frem, den Maade, hvorpaa Aalegaardene ere beskrevne lige fra Christian III.'s Haandfæstning og indtil vor Tid, har sin store praktiske og teoretiske Betydning. Men jeg kan ikke erkende, at de fri Fiskeres Ret der er bleven fuldt ud iagttaget. Man har fra anden Side sagt, at denne Kommission var alsidig sammensat, i det der deri var repræsenteret baade Aalegaardsejernes og de fri Fiskeres Interesser, ligesom forskellige politiske Partier af begge Rigsdagens Ting, og heller ikke Sagkundskaben manglede der. Jeg kan dog ikke se rettere, end at den eller de, der have repræsenteret de fri Fiskeres Rettigheder, ved at underskrive den foreslaaede § 6 ikke have tænkt paa, hvad der staar i Christian V. D. L. 5—10—43, hvor der staar, at Grundejerne have Ret til Aalegaarde, enhver ud for sin Grund, men for Fjordenes Vedkommende maa der ikke lægges, hverken Kongen eller Menigmand Hindringer i Vejen. Det er en Begunstigelse, som de fri Fiskere ved Fjordene have haft, eller jeg vil hellere vende det om og sige, at det er en Indskrænkning i Aalegaardsejernes Rettigheder i Fjordene. Denne Ret have de fri Fiskere haft lige fra Christian III.'s Haandfæstning til den nugældende Lov af 5. April 1888. Da vendte det om, og da lagde man, at den fri Fisker ikke maa lægge Hindringer i Vejen for Aalegaardene. Jeg indskyder her den Bemærkning, at jeg forstaaer den nugældende Lovs § 3 som Hovedbestemmelsen for Aalegaarde i danske Vande, enten det er Fjorde, Bugter, Bælter eller det aabne Hav, ligesom jeg ser det samme i Forslagets § 6, og er det Tilfældet, kan jeg ikke se rettere, end at saa er saa godt som alt Aalefiskeri i Fjordene overdraget til Landbruget. Jeg skal ikke nægte, at jeg havde tænkt, at Kommissionen vilde have haft for Øje: det danske Vand for den danske Mand, hvad enten han er Landmand, Arbejdsmand eller Fisker. Jeg havde derfor ventet, at der skulde være nogle særskilte Bestemmelser for Fjordene. Men jeg tror ikke, at der i det Forslag, der foreligger fra Kommissionen og her i § 6, er nævnt Ordet: Fjorde en eneste Gang. I 3. Stykke af § 6 bestemmes det rigtig nok — og det skulde maaske være en Begunstigelse for Fiskerne — at i Søer, der have en smal Bredde, maa Grundejerne ikke sætte Aalegaarde længere

end til Midtstrøms; men naar man fra begge Sider sætter indtil Midtstrøms, kan jeg ikke forstaa, hvor der skal blive nogen Plads for de fri Fiskere, og i Bugter med ringe Bredde kan Landbrugsministeren efter Anmodning forbyde, at der sættes Aaleruser ud for Aalegaardene. Det er, saa vidt jeg kan se, blevet meget kunstig indrettet for Grundejerne. Aaleruserne skulle nemlig staa i Aalegaardenes Forlængelse; og i Bugter, hvor Aalegaardene ikke have samme Retning, kunne Grundejerne faa Landbrugsministeren til at forbyde, at der udenfor maa sættes Aaleruser. Jeg gad nok vide, hvor mange Steder, jeg har nær sagt i det danske Vand, saadanne Ruser ikke ville komme til at staa paa skraa ind for Aalegaardene, og saaledes faa Lodsejerne faktisk Ret over det hele. Jeg kan ikke se andet, end at dersom § 6 bliver vedtagen, faar Landbruget saa godt som Eneret til Aalefiskeriet i det danske Vand, og skønt jeg rigtig gerne vil være med til at komme Landbrugets berettigede Krav i Møde, være med til at lindre de uberettigede Skatter og Byrder, der hvile paa det, mener jeg dog, at denne Maade at begunstige Landbruget paa er alt for ensidig og snæver og gaar ud over en Samfundsklasse, som det er Uret at gøre det imod. Jeg vil derfor opfordre den højtærede Landbrugsminister og det Udvalg, som jeg haaber bliver nedsat, til at fremkomme med særlige Lovforslag om Fjorde og Sunde. Jeg vil gøre opmærksom paa, at jeg ikke kan se, at der sker nogen som helst Uret herved. Det er jo en Ret, de kun have faaet ved Lov af 5. April 1888. Det er en Ret, som er bleven frataget Fiskerne, der have haft den siden Christian den Tredjes Haandfæstning, indtil Loven af 1888 traadte i Kraft, og at Landbruget nu skal afstaa denne Ret igen, kan jeg ikke se, der er nogen Uret i.

Saa er der § 32, der omhandler de saakaldte laasede Vande i Limfjorden. Jeg kan ikke se rettere, end at der uden Skade kan ændres en hel Del i denne Paragraf, ja, jeg tror ligefrem med Fordel. Jeg er nemlig i det heldige Tilfælde at kunne støtte mig til en Skrivelse fra Kontroløren i Jylland. I denne Skrivelse, der er dateret den 3dje December 1898, skriver han: „Det er en Kendsgerning, at der overalt i de laasede Vande udelukkende tages store Aal“, og saa føjer han til længere nede: „... en Strækning mellem Hals og Løgstør, kunde den blive fri for Laasning, vilde det sikkert gavne de omboende Fiskere ca. 100,000 Kr. aarligt.“ I Sand-